

Olgierd Felczak, Mirosław Fudziński

Cieplewo, st. 18, gm. Pruszcz Gdański,
woj. gdańskie, AZP 14-44/36

Informator Archeologiczny : badania 26, 37-38

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Brzeście, st. 8
gm. Sławno, woj. słupskie
AZP 12-26/14

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii w Poznaniu

Badania prowadzili mgr mgr Artur Szymczak i Marek Dworaczek. Konsultacja dr W. Rączkowski (autor sprawozdania). Finansowane przez Fundację „Dziedzictwo”. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko kultury pomorskiej.

Stanowisko usytuowane jest na kulminacji i stokach wybitnego cypla terenowego, w odległości ok. 900 m na północny zachód od wsi Brzeście.

Badania miały charakter ratowniczy — istniało uzasadnione zagrożenie zniszczenia stanowiska w efekcie eksploatacji piasku. Ogółem w okresie od 1 do 25 września zbadano 1300 m² powierzchni. Zarejestrowano 23 obiekty, w tym 5 grobów. Były to groby ciałopalne z obstawami kamiennymi (nr 3, 5, 7, 22) oraz jeden domniemany grób bez śladu pochówka, lecz z brukiem kamiennym. Pozostałe obiekty to jamy o bliżej nieokreślonej funkcji. Zaobserwowano również liczne ślady wkopów wielkością odpowiadające grobom — być może efekt wcześniejszych badań (niemieckich?) lub działalności rabunkowej. W archiwach i literaturze nie znaleziono jednak żadnych informacji o tym stanowisku.

Wśród ponad 700 fragm. ceramiki stwierdzono szczątki 3 popielnic z przykrywkami zdobionymi nakłuciami (mandale solarne?) oraz jednego czerpaka.

Materiały znajdują się czasowo w Instytucie Prahistorii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.

Kontynuację prac przewiduje się tylko w przypadku zagrożenia dalszych fragmentów stanowiska.

Brzezie, st. 29, gm. Pleszew, woj. kaliskie patrz środkowa i późna epoka brązu

Chmielonko, st. 1b
gm. Chmielno, woj. gdańskie
AZP 12-39/—

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadzili mgr mgr Zdzisław Ratajczyk i Mirosław Fudziński (autor sprawozdania). Finansowane przez inwestora prywatnego — dr. Zdzisława Berezowskiego. Osada ludności kultury wschodnio-pomorskiej z wczesnego okresu lateńskiego.

Stanowisko znane jest od 1969 r. i było badane sporadycznie do 1974 r. Obecne badania wznowiono w związku z rozparcelowaniem części terenu na działki budowlane i sprzedażą ich osobom prywatnym. Przeprowadzone badania archeologiczne wyprzedziły planowane roboty budowlane.

Wykop badawczy miał 210 m². Odkryto 5 obiektów: palenisko i 4 jamy osadnicze. W obiekcie nr 1 wystąpiło 108 fragm. ceramiki, po kilka fragm. znaleziono w obiektach 4 i 5, w pozostałych nie stwierdzono materiału zabytkowego.

Dokumentacja i materiały znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Badania będą kontynuowane.

Cieplewo, st. 18
gm. Pruszcz Gdański, woj.
gdańskie
AZP 14-44/36

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadzili mgr mgr Olgierd Felczak i Mirosław Fudziński (autor sprawozdania). Finansowane przez inwestora prywatnego.

Drugi sezon badań. Osada ludności kultury wschodniopomorskiej ze śladami osadnictwa z epoki kamienia oraz wczesnego i późnego średniowiecza.

Badania miały charakter ratowniczy i prowadzone były na obszarze jednej z działek przeznaczonych pod budownictwo jednorodzinne.

Wytyczony wykop miał ok. 70 m² powierzchni. Na gł. ok. 60–65 cm odkryto jamę osadniczą (obiekt nr 27) z wczesnej epoki żelaza. Powyżej, na granicy warstwy ornej, na gł. ok. 35 cm odkryto palenisko (obiekt nr 28), w którym znaleziono fragm. ceramiki średniowiecznej. Fragmenty ceramiki z tego okresu wystąpiły też na powierzchni i w warstwie ornej w obrębie wykopu. Z warstwy ornej pochodzi również odłupek krzemieniowy datowany ogólnie na epokę kamienia.

Dokumentacja i materiały znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Badania będą kontynuowane.

Gorszewice, st. 1
gm. Kaźmierz Wlkp., woj. poznańskie
AZP 50-24/32

Muzeum Archeologiczne w Poznaniu

Badania prowadziła mgr Urszula Narożna-Szamałek przy współudziale mgr Barbary Kirschke. Konsultował dr Krzysztof Szamałek z Instytutu Archeologii i Etnologii PAN Oddział w Poznaniu. Piąty sezon badań. Cmentarzysko ludności kultury łużyckiej z okresu halstackiego.

W 1992 r. przystąpiono do badań szerokopłaszczyznowych. Nowe wykopy wytyczono w miejscach, w których podczas badań sondażowych w ubiegłych latach natrafiono na groby całkowicie zachowane. Rozkopano ogółem powierzchnię 2 arów, odkryto kolejnych 8 grobów (nr 40–47) datowanych na okres halstacki. Jednym z takich miejsc była kulminacyjna partia garbu terenowego, na którym znajduje się cmentarzysko.

Pod warstwą orną na tle żółtopomarańczowej gliny morenowej rysowały się ciemnobrunatne i ciemnoszare wypełniska jam grobowych o wymiarach od 3 x 2,8 do 1,6 x 2,2 m. Były one nieckowato zagłębione, ich miąższość wynosiła ok. 40 cm nie licząc poziomu akumulacyjno-próchniczego znajdującego się ponad stropem jam. W większości grobów natrafiono na szczątki stosów pogrzebowych, przepalone szczątki ludzkie oraz fragm. ceramiki bądź całe naczynia i nieliczne zabytki metalowe. W grobie 42 natrafiono na skupisko mniejszych kamieni polnych, stanowiących obstawę pojedynczej popielnicy. W wielu grobach wystąpiły liczne fragm. ceramiki grafitowanej oraz fragm. ceramiki malowanej przy użyciu barwy czarnej i brunatnej.

Nasuwa się spostrzeżenie, że wielkości jam grobowych znacznie przewyższały odkryte w ubiegłych latach. Wydaje się prawdopodobne, że w jamach tych dokonywano kremacji zmarłych, a w przypadku grobu 40 jamę wykorzystano do złożenia w nim szczątków zmarłego wraz z wyposażeniem. Badania w 1992 r. tego niezwykle interesującego cmentarzyska dostarczyły kolejnych bardzo ciekawych informacji źródłowych dotyczących obrządku pogrzebowego.

Przewiduje się kontynuację badań.

Kąty, st. 1
gm. Somonino, woj. gdańskie
AZP 14-39/40

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadził mgr Mirosław Fudziński. Finansowane przez Muzeum Archeologiczne w Gdańsku. Siódmy sezon badań. Cmenta-